Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Cocier Ludmila
Dosarul nr. 2r-1430/25 (2-24145447-02-2r-21072025)

D E C I Z I E

8 decembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Nicolae Ghedrovici și Diana Corlăteanu

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Cotruță Igor și Cotruță Angela,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2025, prin care s-a admis excepția de tardivitate și s-a respins acțiunea ca fiind tardivă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cotruță Igor și Cotruță Angela împotriva SRL „Centrul Comercial Jumbo" cu privire la obligarea recalculării prețului contractului de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T:

**Circumstanțele cauzei:**

La 13 decembrie 2024, Cotruță Igor și Cotruță Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Centrul Comercial Jumbo" cu privire la obligarea recalculării prețului contractului de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanții au indicat că, la 1 aprilie 2020, Cotruță Igor, proprietarul încăperii izolate nr. 361 cu statut ne locativ, amplasată în incinta SRL „Centrul Comercial Jumbo" a fost impus la semnarea contractul de prestări servicii nr. 361, prin directorul L. Dobânda.

A indicat că, în temeiul contractului, SRL „Centrul Comercial Jumbo" s-a obligat să presteze beneficiarului Cotruță Igor diverse servicii, inclusiv condiționare, termoficare, alimentarea cu apă și canalizare, alimentarea generală cu energie electrică, colectarea și evacuarea deșeurilor, întreținerea spațiilor comune,

paza și alte servicii conexe. Costul serviciilor a fost stabilit unilateral la suma de 2 360 de lei lunar, contractul fiind valabil până la 1 aprilie 2021. Reclamanții și-au îndeplinit obligațiile contractuale până în martie 2022.

Conform pct. 1 din Acordul adițional la contractul de prestări servicii nominalizat ambele părți contractante au convenit la suspendarea temporară a pct. 3.1 din contractul nr. 36 din 1 aprilie 2020. Aceste calculări vor fi efectuate începând cu 15 martie 2020 și până la încetarea stării de urgență în Republica Moldova.

A menținut că în pofida acestui fapt SRL „Centrul Comercial Jumbo" a completat și emis facturi fiscale, ignorând Acordul adițional la contractul de prestări servicii încheiat la 1 aprilie 2020.

**La 19 martie 2025,** în cadrul ședinței de judecată din 19 martie 2025, SRL „Centrul Comercial Jumbo" reprezentată de Ceban Alexandru, în temeiul art. 186[1] Cod de procedură civilă a depus cerere prin care **a invocat excepția de tardivitate**. (f.d. 112-109)

În motivarea acesteia, a indicat că mai există o altă acțiune având aceleași temeiuri și care a fost deja examinată într-un alt dosar civil (nr. 2-1677/24) inițiat de Cotruță Igor și Cotruță Angela împotriva SRL „Centrul Comercial Jumbo" cu privire la declararea nulității contractului de prestări servicii, examinat de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Clima Speranța.

A indicat că, în temeiul contractului de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020, semnat de Cotruță Igor, în calitate de proprietar al încăperii izolate cu nr. cadastral *****și SRL „Centrul Comercial Jumbo", prin intermediul directorului L. Dobânda, SRL „Centrul Comercial Jumbo" s-a obligat să presteze beneficiarului Cotruță Igor diverse servicii, inclusiv condiționare și termoficare, alimentarea cu apă și canalizare, alimentarea generală cu energie electrică, colectarea și evacuarea deșeurilor, întreținerea spațiilor comune, paza și alte servicii conexe. Costul serviciilor a fost stabilit la suma de 2 360 de lei lunar, contractul fiind valabil până la 1 aprilie 2021, iar reclamanții și-au îndeplinit obligațiile contractuale până în luna martie 2022.

A notat că, prin prisma art. 345 Cod civil, persoana îndreptățită are dreptul să invoce anulabilitatea actului juridic pentru temeiurile prevăzute la art. 339, 341 și 343 în termen de 6 luni de la data când a aflat sau trebuia să afle despre temeiul anulabilității, la caz termenul dat a fost omis.

A relevat că, termenul de prescripție începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, iar dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului, or, termenul pentru reclamant curge din data semnării contractului de prestări servicii nr. 361, drept de care Cotruță Igor nu a făcut uz nici pe parcursul anului 2022. Prescripția extinctivă este termenul, la expirarea căruia în cazul în care acțiunea nu a fost înaintată, se stinge dreptul civil,

apărut în urma delictului civil, la admiterea acțiunii - dreptul la apărare pe calea acțiunii civile - dreptul la acțiune. Expirarea prescripției extinctive nu duce la încetarea dreptului subiectiv civil încălcat, ci stinge dreptul subiectiv civil la apărare pe calea acțiunii civile.

A menționat că, Cotruță Igor pentru serviciile prestate în baza contractului nr. 361, a achitat prețul contractului până la 10 ianuarie 2022, inclusiv (conform actului de verificare), prin urmare, reclamanții puteau să își exercite dreptul la acțiune doar până la 8 decembrie 2020. Termenele de prescripție sunt perioadele în care persoanele pot solicita protecția drepturilor civile și intereselor lor legitime. În lipsa unei cereri exprese de repunere în termen, persoana interesată își pierde această protecție și suportă consecințele juridice negative aferente.

Cu privire la solicitarea reclamanților privind „obligarea recalculării prețului contractului de prestări servicii nr. 361, a menționat că, pentru a putea fi admisă, este necesar ca aceasta să fie formulată în termenul stabilit de legislație pentru apărarea drepturilor încălcate.

A indicat că, reclamanții Cotruta Igor si Cotruta Angela depun ca probă un acord la contractul de prestări servicii nr. 361, unde se calcula 1 leu pentru un m.p./zi, care a fost semnat de ambele parți, dar nu a anexat un alt Acord, unde părțile au revenit la prețul contractual pentru perioada 8 iunie 2020-30 iunie 2020 cu calcularea fără zile de odihna și anume, sâmbătă, duminica.

A comunicat instanței că, începând cu 1 august 2020 Cotruța Igor a achitat integral suma de 2 360 de lei pentru serviciile comunale. Această prevedere este confirmată prin acordul ambelor parți, facturile fiscale emise de pârâtul SRL „Centrul Comercial Jumbo” recepționate, semnate și achitate de reclamant, astfel că reclamantul Cotruta Igor ascunde faptul că a semnat un alt Acord cu privire la reîntoarcerea la prețul contractual în suma de 2 360 de lei, începând cu 1 august 2020, și solicită după un termen mai mult de 4 ani recalcularea prețului, ceea ce este un abuz procedural.

A subliniat că, în temeiul art. 13 alin. (2) Cod Civil, în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Conform art. 13 alin.(3) Cod Civil, dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat. Astfel, prin acțiunile sale reclamanții Cotruta Igor și Cotruta Angela fac abuz de drept fața de SRL „Centrul Comercial Jumbo”.

A relevat că, reclamantul Cotruță Igor a omis și termenul reglementat de art. 391 alin. (1) din Codul civil, de 3 ani.

În conformitate cu art. 394 din Codul civil, acțiunea privind apărarea unui drept încălcat poate fi respinsă pe motivul expirării termenului de prescripție

extinctivă, dacă partea în favoarea căreia curge acest termen sau orice altă persoană cu interes legitim invocă excepția de tardivitate, conform Codului de procedură civilă.

De asemenea, art. 395 alin. (1) din Codul civil prevede că, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, respectiv din momentul în care persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Prescripția extinctivă afectează posibilitatea persoanei (fizice sau juridice) de a-și apăra dreptul încălcat printr-o acțiune civilă. La expirarea acestui termen, în cazul în care acțiunea nu a fost introdusă, se stinge dreptul civil la apărare pe calea acțiunii civile, însă nu și dreptul subiectiv civil încălcat.

În conformitate cu art. 185 alin. (1) lit. n) Cod de procedură civilă, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, judecătorul poate soluționa, la cerere, excepția de tardivitate a pretențiilor.

De asemenea, a făcut referire la prevederile art. 186[1] Cod de procedură civilă care prevede că, cererile depuse peste termenul de prescripție extinctivă, în cazul în care tardivitatea a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, pot fi examinate doar după soluționarea excepției de tardivitate de către instanță.

A notat că, dacă reclamantul solicită repunerea în termen, instanța examinează simultan această cerere și excepția de tardivitate, iar în cazul în care repunerea în termen este respinsă și excepția de tardivitate este admisă, instanța respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs.

A reiterat că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărârea din 22 iulie 2014, emisă în cauza SRL „Grafescolo” contra Moldovei, a constatat o încălcare a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, subliniind importanța termenelor de prescripție în asigurarea securității juridice. CtEDO a subliniat că omisiunea instanțelor naționale de a motiva neacceptarea unui argument privind tardivitatea unei acțiuni poate constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Având în vedere că reclamanții nu au respectat termenul de prescripție pentru formularea cererii de recalculare a prețului contractului, consideră că solicitarea sa este nefondată și urmează a fi respinsă ca tardivă.

**Poziția instanței de fond:**

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2025, s-a admis excepția de tardivitate invocată de SRL „Centrul Comercial Jumbo”. S-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Cotruță Igor și Cotruță Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Centrul Comercial Jumbo” cu privire la obligarea recalculării prețului contractului de

prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 146-152)

**Solicitarea recurentului:**

Invocând dezacordul cu încheierea primei instanțe, prin e-mail, la 7 iulie 2025, Cotruță Igor și Cotruță Angela au declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2025, solicitând casarea încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare în fond. (f.d. 155-163).

**Argumentele părților:**

În motivarea recursului, recurenții Cotruță Igor și Cotruță Angela au invocat că, instanța de fond eronat a determinat natura juridică a litigiului, precum și momentul începerii curgerii termenului de prescripție extinctivă, în consecință instanța a ajuns la o concluzie pripită. Or, prin acțiune nu se solicită anulabilitate pentru temeiurile prevăzute la art. 339, 341 sau 343 ca în acțiunea invocată de către intimați în cererea cu privire la ridicarea excepției de tardivitate.

Consideră recurenții că, nu au cum să fie restrânși în termenul de 6 luni de la data când au aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului pentru intentarea prezentei acțiuni în judecată.

Astfel, nu poate fi reținută concluzia instanței precum că reclamanții puteau să-și exercite dreptul la prezenta acțiune doar până la 8 decembrie 2020, în termen de 6 luni de la semnarea contractului de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020.

A indicat că, în temeiul art. 391 Cod civil, termenul general de prescripție pentru exercitarea unei acțiuni în justiție este de 3 ani. Având în vedere că prestațiile sunt succesive ele se prescriu separat pentru fiecare prestație, începând cu 1 aprilie și până la 30 decembrie 2023.

Consideră că, a depus acțiunea în termen, iar instanța de fond neîntemeiat a respins acțiunea ca fiind tardivă.

**Termenul de declarare a recursului:**

În corespundere cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost pronunțată la 24 iunie 2025, recepționată de recurentă prin e-mail, la 26 iunie 2025 (f.d. 153-154), iar cererea de recurs a fost depusă la 7 iulie 2025, cu respectarea termenului legal de 15 zile. (f.d. 155-171)

**Aprecierea instanței de recurs:**

*Analizând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.*

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În acord cu art. 391 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Norma cuprinsă la art. 394 Cod civil, prevede că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

În corespundere cu art. 395 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În constelația art. 186[1] Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor. Dacă nu se dispune repunerea în termen și/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs. Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea; b) să admită recursul și să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare

Din lucrările și actele cauzei, Colegiul judiciar a stabilit că, mai există o altă acțiune având aceleași temeiuri și care a fost deja examinată într-un alt dosar civil (nr. 2-1677/24) inițiat de Cotruță Igor și Cotruță Angela împotriva SRL „Centrul Comercial Jumbo” cu privire la declararea nulității contractului de prestări servicii, examinat de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Clima Speranța.

Actele cauzei denotă că contractul de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020, semnat de Cotruță Igor, în calitate de proprietar al încăperii izolate cu nr.

cadastral *****și SRL „Centrul Comercial Jumbo”, prin intermediul directorului L. Dobânda, în temeiul căruia SRL „Centrul Comercial Jumbo” s-a obligat să presteze beneficiarului Cotruță Igor diverse servicii, inclusiv condiționare și termoficare, alimentarea cu apă și canalizare, alimentarea generală cu energie electrică, colectarea și evacuarea deșeurilor, întreținerea spațiilor comune, paza și alte servicii conexe. Costul serviciilor a fost stabilit la suma de 2 360 de lei lunar, contractul fiind valabil până la 1 aprilie 2021, iar reclamanții și-au îndeplinit obligațiile contractuale până în luna martie 2022.

La 13 decembrie 2024, Cotruță Igor și Cotruță Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Centrul Comercial Jumbo” cu privire la obligarea recalculării prețului contractului de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

**La 19 martie 2025,** în cadrul ședinței de judecată din 19 martie 2025, SRL „Centrul Comercial Jumbo” reprezentat de Ceban Alexandru, în temeiul art. $186^1$ Cod de procedură civilă a depus cerere prin care **a invocat excepția de tardivitate**. (f.d. 112-109)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2025, s-a admis excepția de tardivitate invocată de SRL „Centrul Comercial Jumbo”. S-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Cotruță Igor și Cotruță Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Centrul Comercial Jumbo” cu privire la obligarea recalculării prețului contractului de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 146-152)

Invocând dezacordul cu încheierea primei instanțe, prin e-mail, la 7 iulie 2025, Cotruță Igor și Cotruță Angela au declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2025, solicitând casarea încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare în fond. (f.d. 155-163).

*Verificând legalitatea şi temeinicia încheierii primei instanţe, prin prisma motivelor invocate de recurent şi a materialelor cauzei, Colegiul judiciar conchide că soluția instanței de fond este legală şi întemeiată, în condițiile în care acțiunea este tardivă.*

Colegiul judiciar reține că, temeiul apariției litigiului între părțile litigante, derivă din contractul de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020. (f.d. 21-23)

Corespunzător, reieșind din natura juridică a raportului litigios, și anume, cerințele formulate de Cotruță Igor și Cotruță Angela împotriva SRL „Centrul Comercial Jumbo” cu privire la obligarea recalculării prețului contractului de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, rezultă fără echivoc caracterul patrimonial și prescriptibil al dreptului la acțiune.

Așadar, în acord cu art. 345 alin. (1), (2) Cod civil, persoana îndreptățită are dreptul să invoce anulabilitatea actului juridic pentru temeiurile prevăzute la art. 339, 341 și 343 în termen de 6 luni de la data când a aflat sau trebuia să afle despre temeiul anulabilității. Anulabilitatea în temeiul prevăzut la art. 342 poate fi invocată în termen de 6 luni de la data când a încetat violența.

La caz, termenul de prescripție începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, iar dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului, astfel că termenul pentru reclamanți curge din data semnării contractului de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020.

Iar, excepția de tardivitate este o procedură aplicabilă cererii de chemare în judecată depuse cu omiterea termenului de prescripție și care nu conține solicitarea de repunere în termen, similar cazului din speță.

Respectiv, prima instanță corect a reținut că, reclamanții/recurenți Cotruță Igor și Cotruță Angela puteau să își exercite dreptul la acțiune doar până la 8 decembrie 2020.

Mai mult, deși recurenții invocă că în temeiul art. 391 Cod civil, termenul general de prescripție pentru exercitarea unei acțiuni în justiție este de 3 ani și având în vedere că prestațiile sunt succesive ele se prescriu separat pentru fiecare prestație, începând cu 1 aprilie și până la 30 decembrie 2023, acestea nu pot fi reținute, aceasta deoarece dânșii au efectuat și achitări în acest interval de timp (f.d. 76-77), în baza facturilor fiscale eliberate de prestator (f.d. 79-97), modificarea căror se solicită, prin micșorarea sumei, au acceptat sumele indicate în facturile fiscale, și în acest context acțiunea este tardivă. Or, este evident că, despre dreptul pretins a fi încălcat, recurenții/reclamanți au cunoscut la data semnării contractului 1 aprilie 2020.

Colegiul judiciar susține poziția exprimată de instanța de fond precum că, termenul de prescripție pentru pretențiile despre obligarea recalculării prețului contractului de prestări servicii nr. 361 din 1 aprilie 2020, a început a curge chiar din momentul în care părțile au încheiat contractul, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 13 decembrie 2024, cu omiterea termenului legal, astfel încât este justificată soluția instanței de fond de admitere a excepției de tardivitate. Or, reieșind din conținutul normei legale, având în vedere că societatea pârâtă a invocat faptul omiterii termenului de prescripție, în interiorul căruia reclamanții aveau dreptul să-și realizeze dreptul încălcat, se constată cu certitudine omiterea acestuia.

Corespunzător, dezacordul recurenților cu concluzia instanței de fond privind obligația recurenților de a se conforma termenului legal de depunere în judecată este unul irelevant în contextul circumstanțelor cauzei.

De altfel, contractul 361 din 1 aprilie 2020 a fost semnat de către Cotruță Igor, iar prin aplicarea semnăturii se prezumă că, ultimul și-a manifestat consimțământul

de acceptare a condițiilor contractuale și a luat cunoștință cu condițiile impuse.

Pe de altă parte, facturile fiscale anexate la dosar, conform art. 117 Cod fiscal, este un formular tipizat de document primar cu regim special, eliberat de către subiectul impozabil în procesul efectuării livrărilor de mărfuri sau servicii. Factura fiscală acționează ca dovadă a tranzacției, servește la calcularea bazei impozabile și permite cumpărătorului (dacă este plătitor de TVA) să deducă taxa pe valoarea adăugată.

Eliberarea facturii fiscale se face în momentul apariției obligației fiscale (de regulă, momentul livrării mărfurilor sau prestării serviciului), iar Codul Fiscal referitor la achitare reglementează termenul de achitare a impozitului (TVA) către buget (de regulă, până pe data de 25 a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea). Termenul de achitare a contravalorii facturii între părți este stabilit prin contractul civil încheiat, conform Codului civil, și nu este impus direct de Codul Fiscal (cu excepția unor domenii specifice sau a relațiilor cu entități de stat).

Dacă după eliberarea facturii au loc schimbări în tranzacție, se aplică art.1181 din Codul Fiscal, prin anularea totală sau parțială a livrării, reducerea prețului după efectuarea livrării (discount-uri ulterioare), returnarea mărfurilor, iar în aceste situații se eliberează o factură fiscală de ajustare, în care se indică cu semnul „minus” (sau „plus”, după caz) diferența de valoare. Aceasta trebuie să facă referință la numărul și data facturii inițiale care este ajustată.

Cu referire la anularea facturilor fiscale se realizează în condiții stricte pentru a evita evaziunea fiscală: pe support de hârtie, dacă a fost completată greșit dar nu a fost transmisă cumpărătorului, se barează cu o linie, se scrie „Anulat” și se păstrează în carnet. Dacă a fost deja transmisă, anularea se poate face doar prin returnarea tuturor exemplarelor către furnizor, iar e-Factura, dacă factura este în starea „Proiect”, poate fi ștearsă, dacă a fost semnată de furnizor dar nu și de cumpărător, furnizorul o poate anula unilateral în system, dacă a fost semnată de ambele părți, anularea este mai complexă și necesită acordul ambelor părți în sistemul electronic (cerere de anulare acceptată de destinatar).

Contrar susținerilor recurenților, termenul de recalculare a prețului nu poate depăși aceste limite. Or, beneficiarul este obligat să efectueze plata sau să conteste factura fiscală în termen de 10 zile de la recepționare. Lipsa unei obiecții scrise în acest termen reprezintă acceptarea tacită a serviciilor și a valorii acestora.

Finalmente, Colegiul civil atestă că instanța de fond a aplicat corect excepția de tardivitate în condițiile în care cererea de chemare în judecată a fost depusă de cu omiterea termenului general de prescripție, nu a solicitat nici repunerea în termen, iar omiterea termenului de prescripție restricționează examinarea legalității pretențiilor formulate de partea în proces**, titularul dreptului la acțiune fiind sancționat pentru pasivitate prin stingerea elementului de protecție juridică a dreptului său material,** motiv pentru care, Colegiul judiciar

concluzionează privind menținerea actului judecătoresc contestat.

În același timp, Colegiul reține că, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în jurisprudența sa a stabilit cu valoare de principiu că respectarea termenului de prescripție este o condiție ce generează stabilitatea raporturilor juridice, or, acestea devenite irevocabile în pofida expirării termenului de prescripție garantează titularului dreptului siguranța și securitatea raportului în care este parte, iar orice deviere de la acest principiu, în absența unor temeiuri relevante, constituie o ingerință față de valorile protejate de CEDO (art.6) și implicit incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (*Hotărârea CEDO din 18 martie 2008 emisă în cauza Dacia versus Moldova, Hotărârea CEDO din 16 iulie 2009 emisă în cauza Baroul Partener-A versus Moldova, Hotărârea CEDO din 25 noiembrie 2009 emisă în cauza IPTEH şi alţii contra Moldovei*).

Cu referință la termenele de prescripție, Curtea a notat că, înaintarea unei acțiuni în pofida expirării termenului general de prescripție sunt contrare articolului 6 al Convenției, deoarece ele permit instanțelor judecătorești să continue examinarea unei cauzei, circumstanță apreciată drept contrară art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, Curtea considerând că la îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil, iar rolul jucat de termenele de prescripție este de o importanță majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului, o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante (*Brumărescu v. Romania, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII şi Roşca v. Moldova, nr.6267/02, §24, 22 martie 2005*).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, excepția de tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, instanța de fond corect a conchis necesitatea admiterii cererii privind ridicarea excepției de tardivitate și ca consecință respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Cotruță Igor și Cotruță Angela, ca tardivă.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond conchidem că aceasta este una întemeiată în condițiile aplicării corecte a excepției de tardivitate.

Colegiul civil subliniază că abordarea recurenților, în speță, evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de judecată, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune admiterea recursului.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a

îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Cotruță Igor și Cotruță Angela.

Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanța de recurs a constatat legalitatea încheierii instanței de fond, argumentele contrare ale recurentei fiind combătute integral prin concluziile expuse mai sus, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea instanței de fond.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Cotruță Igor și Cotruță Angela.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 iunie 2025.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Nicolae Ghedrovici

Diana Corlăteanu